

**Prohlášení společnosti Metrostav a.s.
o vztahu k ochraně životního prostředí
2009**

Prohlášení společnosti Metrostav a.s. o vztahu k ochraně životního prostředí

Prohlášení společnosti Metrostav a.s. (dále jen společnost) o vztahu k ochraně životního prostředí (dále jen Prohlášení) je zpracováno na základě požadavků přílohy č. III Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Eco-Management and Audit Scheme) č. 761/2001 – EMAS.

Vyjadřuje postoje, záměry a cíle akciové společnosti Metrostav v oblasti ochrany životního prostředí a je určeno všem, kteří mají zájem o otevřený dialog na téma environmentální politiky.

Pro Metrostav je ochrana životního prostředí jednou z hlavních priorit, věnuje jí soustavnou pozornost a tuto problematiku vnímá jako nedílnou součást podmínek udržitelného rozvoje celé společnosti.

Prohlášení je zpracováno za období 2003 – 2008 za celou společnost. Další prohlášení bude vydáno v roce 2010. V případě jakýchkoliv dotazů nás neváhejte kontaktovat.

Podrobnější informace o společnosti, její materiální základně, personální struktuře, jakož i ukázky referenčních staveb atd., poskytují internetové stránky www.metrostav.cz a samostatné propagační materiály

Kontakt:

**Metrostav a.s.
Koželužská 2246, Praha 8, 180 00
tel/fax: 266 709 187
e-mail: nozars@metrostav.cz**

Poznámka:

Vzhledem k rozdílnosti znění českých překladů normy ISO 14001 a pravidel EMAS a faktu, že naše společnost postupovala od zavedení systému environmentálního managementu podle ISO 14001 k jeho rozšíření o požadavky EMAS, jsou v tomto prohlášení používány termíny podle ČSN EN ISO 14001.

Obsah

1. Úvodní slovo
2. Základní údaje o společnosti
3. Orgány společnosti
4. O společnosti
 - 4.1 Stavební výroba
 - 4.2 Působnost
 - 4.3 Technické a materiální vybavení společnosti
 - 4.4 Systém vzdělávání
5. Významné stavby z let 2003–2008
6. Hlavní události let 2003–2008 v ochraně životního prostředí
7. Integrovaný systém řízení
 - 7.1 Organizace řízení
 - 7.2 Systém řízení
 - 7.3 Environmentální systém řízení (EMS)
 - 7.3.1 Interní audit systému environmentálního řízení
 - 7.3.2 Environmentální aspekty (EA)
 - 7.3.3 Hodnocení dopadů environmentálních aspektů na životní prostředí
 - 7.3.4 Registr právních a jiných požadavků
 - 7.3.5 Systém péče o životní prostředí na staveništích
8. Environmentální politika
 - 8.1 Stanovené cíle v letech 2004–2008
 - 8.2 Stanovené cíle na rok 2009
9. Sídla společnosti
 - 9.1 Administrativní sídla společnosti
 - 9.2 Stálá místa podnikání
10. Environmentální profil společnosti
 - 10.1 Energie
 - 10.1.1 Elektrická energie
 - 10.1.2 Spotřeba plynu
 - 10.1.3 Spotřeba vody
 - 10.1.4 Spotřeba pohonných hmot
 - 10.2 Odpadové hospodářství a obaly
 - 10.3 Ochrana ovzduší
 - 10.4 Vodní hospodářství
 - 10.5 Chemické látky
 - 10.6 Ostatní vlivy na životní prostředí
 - 10.6.1 Hluk a vibrace
11. Přílohy
 - Příloha č. 1. Environmentální aspekty společnosti
 - Příloha č. 2. Environmentální profil společnosti – grafy
 - Příloha č. 3. Ověření environmentálního prohlášení

1. Úvodní slovo

Vážení občané, spolupracovníci, obchodní partneři, dámy a pánové

Metrostav a.s., člen skupiny DDM Group, patří k největším a nejstabilnějším stavebním firmám v České republice. Akciová společnost Metrostav se hlásí ke konceptu tzv. udržitelného rozvoje založeného na novém vztahu mezi lidmi a jejich přístupem k prostředí, ve kterém žijí. Odmítá překonanou představu o tom, že cíle ochrany životního prostředí a ekonomické zájmy stojí proti sobě.

Metrostav si je vědom, že důkazem skutečné stability každé firmy jsou nejen hospodářské výsledky, ale také její společensky odpovědné chování. Tuto skutečnost dokládá zodpovědným přístupem k ochraně životního prostředí a bezpečnosti práce. Chápe, že životní prostředí je nenahraditelnou hodnotou občanské společnosti, kterou je potřeba uchovat i pro budoucí generace.

Při jednání s investory se Metrostav snaží prosazovat takové technologie a postupy, které jsou maximálně šetrné k přírodě, dbá se o důslednou recyklaci odpadů a při všech stavebních činnostech se snaží používat materiály, jež nevyžadují těžbu přírodních zdrojů. Na stavbách jsou sledovány veškeré hygienické normy v oblasti hluchnosti, vibrací, emisí a v souladu s firemními hodnotami je také na všech staveništích i v jejich okolí chráněna zeleň.

Barometrem našeho úsilí o snižování dopadů našich činností do životního prostředí jsou ukazatele našeho environmentálního profilu.

Samozřejmou součástí každodenního života společnosti je plnění požadavků platných právních předpisů, interních předpisů společnosti, požadavků objednatelů a ostatních účastníků stavebních řízení.

Naše úsilí o trvalé zvyšování péče o životní prostředí a omezení negativních dopadů stavební výroby je založeno na trvalém zvyšování povědomí našich zaměstnanců o významu životního prostředí jako základní podmínky pro budoucí rozvoj lidské společnosti.

Významným nástrojem, který nám v tomto úsilí pomáhá, je naše environmentální politika a na ní navazující funkční systém environmentálního managementu, který je certifikovaný dle normy ISO 14001. Dalším krokem v péči o životní prostředí je rozšíření zavedeného systému o požadavky EMAS dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č.761/2001.

Toto Environmentální prohlášení společnosti Metrostav a.s. bylo zpřístupněno pro zlepšení Vaší informovanosti o naší společnosti. V následujících prohlášeních, která budeme vydávat a zpřístupňovat, Vás budeme informovat o našich činnostech, výsledcích a průběžném plnění stanovených cílů a programů v oblasti péče o životní prostředí v Metrostavu a.s..

V Praze dne 10.3.2009

Ing. Pavel Pilát
generální ředitel

2. Základní údaje o společnosti

Název: **Metrostav a.s.**

Zapsaná: **v OR u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 758**

Den zápisu: **23. května 1991**

Sídlo: **Praha 8, Koželužská 2246, PSČ 180 00**

IČO: **00014915**

DIČ: **CZ00014915**

E-mail: **info@metrostav.cz**

Tel.: **266 709 331**

Fax: **266 709 187**

Typ právního subjektu: **akciová společnost**

Statutární orgán: **představenstvo akciové společnosti**

Základní jmění: **790 666 800 Kč**

Akcie: **7 906 668 ks akcie na majitele ve jmenovité hodnotě 100 Kč v zaknihované podobě**

3. Orgány společnosti

Představenstvo akciové společnosti:

Předseda představenstva: **Ing. Ivan Šesták**

Místopředseda představenstva: **Ing. Jiří Bělohlav**

Člen představenstva: **Ing. Pavel Pilát**

Člen představenstva: **Ing. Zdeněk Šinovský**

Člen představenstva: **Ing. Dušan Mráz**

Člen představenstva: **Ing. Daniel Knotek**

Člen představenstva: **Ing. Ján Dudáš**

Prokura:

Ing. Jiří Bělohlav

Ing. Zdeněk Šinovský

Dozorčí rada:

Předseda dozorčí rady: **Ing. Jindřich Hess Ph.d**

Místopředseda dozorčí rady: **Ing. Viliam Turanský**

Člen dozorčí rady: **Pavel Meyer**

Člen dozorčí rady: **Ing. František Potisk**

Člen dozorčí rady: **Ing. František Kočí**

Člen dozorčí rady: **Ing. Viktor Karel**

4. 0 společnosti

Akciová společnost Metrostav, která je členem nadnárodní skupiny DDM Group, patří k největším stavebním firmám v České republice, která vznikla jako specializovaný podnik pro stavbu pražského metra v roce 1971 a od té doby se podílela na výstavbě téměř 120 kilometrů jeho traťových tunelů a celkem 57 stanic. Zejména v 90. letech 20. století se společnost dokázala rychle adaptovat na podmínky tržní ekonomiky, pružně se vyrovnala se změnami struktury poptávky i vyššími nároky na termíny zhotovení a kvalitu stavebních děl. Stala se univerzální stavební firmou, která se ve všech segmentech trhu ČR i v zahraničí zaměřuje na generální dodávky staveb. Mnohé projekty, na nichž Metrostav zanechal svoji vizitku, patří přitom k evropským i světovým unikátům, což potvrzují i ocenění v domácích i zahraničních soutěžích.

Pružné osvojování nových technologií, inovací technologických postupů a souběžná trvalá spolupráce se špičkovými teoretickými pracovišti dává Metrostavu možnost nabízet svým zákazníkům nejlepší řešení jejich potřeb. Předností akciové společnosti Metrostav je její dlouhodobá zkušenost s prováděním staveb v centru města. Znamená to schopnost realizovat zakázky s minimálním technologickým zázemím v místě stavby a současně co nejméně zatěžovat okolí hlukem, prachem a dopravou.

Metrostav se pochopitelně soustavně věnuje i svému původnímu zaměření – podzemnímu stavitelství, a dnes je jednou z mála firem, které jsou schopny realizovat stavby tunelů, metra kolektorů, štol i dalších specifických projektů prováděných klasickým hornickým způsobem, pro něž je vybaven nejen veškerou moderní technikou, ale především zkušeným a kvalifikovaným personálem.

Jako jedna z prvních českých stavebních firem řešila systém řízení a environmentální politiky, získala mezinárodní certifikát BVQI pro generální dodávky staveb a oprávnění ucházet se o projekty zvláštního určení v členských státech NATO. Je zakládajícím členem Asociace PPP, jejíž vznik zapadá do kontextu vytváření podmínek pro přípravu a realizaci projektů PPP v ČR.

Obchodní obrat společnosti ze stavební činnosti se v letech 2003-2008 zvýšil z 13,16 miliard korun na 22 miliard korun.

Počet a skladba zaměstnanců byla v letech 2003-2008 stabilní. Celkový počet zaměstnanců zaznamenal v roce 2008 mírný pokles na celkový počet 3250.

4.1 Stavební výroba

Občanské stavby: administrativní budovy, obchodně-zábavní centra, nemocnice, školní a sportovní zařízení, rekonstrukce památkových objektů

Stavby pro bydlení: bytová výstavba, rodinné domky

Dopravní stavby: mosty, mimoúrovňové křižovatky, silnice a železniční koridory

Výstavba metra: stanice a mezistaniční úseky prováděné podzemním způsobem nebo z povrchu, depa pro vlakové soupravy metra

Podzemní stavby: výstavba silničních a železničních tunelů, štol a podzemních objektů hornickým způsobem

Průmyslové stavby: výstavba nových a rekonstrukce stávajících výrobních kapacit, logistická centra, nádrže pro dlouhodobé skladování ropy

Ostatní inženýrské stavby: čistírny odpadních vod, asanace skládek, malé vodní elektrárny, kanalizační páteřní sítě, rekonstrukce plavebních komor, kolektory

4.2 Působnost

Největší objemy prací a těžiště působnosti akciové společnosti Metrostav leží již tradičně v Praze a středních Čechách. V posledních letech se po cílevědomé snaze daří rozšiřovat oblast působení firmy i do ostatních krajů ČR a objemy tam provedených prací významně rostou.

Podnikání v zahraničí je jedním z hlavních strategických záměrů společnosti. Svým rozsahem jsou mimořádné zejména zakázky Metrostavu na Slovensku a Islandu. V Bratislavě má společnost zřízenou organizační složku a významným příspěvkem k dalšímu rozšíření aktivit na slovenském trhu se v říjnu 2004 stal vznik nové společnosti Metrostav SK a.s..

Mimo Slovensko se zájem firmy soustřeďuje i na trhy Evropské unie a na země jihovýchodní Evropy.

4.3 Technické a materiální vybavení společnosti

Následující technologie jsou předmětem strategického plánování firmy. Metrostav s nimi má mnohaleté zkušenosti a nadále je rozvíjí.

Ražení podzemních děl

V technologii ražení automobilových, železničních tunelů i tunelů a stanic metra dnes nejčastěji používáme takzvanou „Novou rakouskou tunelovací metodu“. Máme pro ni na vysoké úrovni odpovídající strojní vybavení, technické zázemí a zkušený personál.

Železobetonové monolitické konstrukce

V oblasti technologie železobetonových monolitických konstrukcí je firma vybavena kvalitním systémovým bedněním splňujícím všechny nároky investorů na tvar a kvalitu konstrukce. Dodávky betonových směsí zajišťují v maximálně možné míře certifikované betonárny dceřiné společnosti TBG Metrostav. Významnou garancí vůči zákazníkům je i činnost další dceřiné společnosti SQZ s.r.o - akreditované laboratoře.

Mosty

Výstavba mostů patří vůbec k nejnáročnějším stavebním technologiím. Metrostav se může prezentovat celou řadou úspěšných mostních staveb. Z konstrukčně-technologického hlediska se jednalo o mosty železobetonové, železobetonové předepjaté, ocelobetonové mostní konstrukce spřažené či mosty ocelové. Pro podepírání vodorovných mostních konstrukcí ve fázi výstavby disponujeme celou škálou podpěrných ocelových stavebnicových konstrukcí. Ke špičkovým mostním technologiím patří i dvě moderní přesuvné skruže. Firma se může pochlubit realizací předepjatého železobetonového monolitického mostu postupně vysouvaného nad železobetonové mostní pilíře, které byly předem kontinuálně vybetonovány do posuvné formy.

Zemní práce, doprava a speciální zakládání staveb

Firma Metrostav disponuje celou řadou moderních zemních strojů a vrtací techniky pro kotvení a pilotáž. Nákladní vozový park firmy v současnosti sestává z vozidel značky Mercedes, bezpečně splňující požadavky evropských norem na exhalace EURO 3.

Výroba a montáž ocelových konstrukcí

Převedení výrobní základny ocelových konstrukcí z Rohanského ostrova do nové moderně vybavené haly v Horních Počernicích výrazně zlepšilo podmínky a zvýšilo kapacitu firmy v oblasti výroby i velmi náročných ocelových konstrukcí pro stavebnictví.

4.4 Systém vzdělávání

Prostřednictvím Školy způsobu řízení a práce Metrostav a.s., která je součástí firemního systému průběžného vzdělávání všech skupin personálu, se zaměstnanci odborně vzdělávají a připravují k výkonu své profese.

Ve společnosti je vytvořen a udržován systém odborné způsobilosti a kvalifikačního rozvoje pro všechny kategorie zaměstnanců. Pro jednotlivé vzdělávací aktivity jsou schvalovány vzdělávací projekty. Zvláštní pozornost je věnována kvalifikaci při volbě a výcviku nových zaměstnanců a zaměstnanců zařazených na novou činnost. Důraz se klade na znalosti právních a jiných požadavků pro vykonávanou činnost.

Školení všech nových TH zaměstnanců v oblasti péče o ochranu životního prostředí zajišťuje ekolog společnosti v rámci vstupního školení první měsíc jejich pracovního poměru v Metrostavu. Ekologové divizí zajišťují instruktáže zaměstnanců na divizích z požadavků na ochranu životního prostředí podle metodických pokynů vydávaných ekologem společnosti. Periodické proškolení zaměstnanců je zajištěno v rámci školení BOZP.

5. Významné stavby z let 2003–2008

druhy staveb	specifikace
pražské Metro	trasa IV C 1 trasa IV C 2 stanice Střížkov
dopravní stavby	dálnice D8 dálnice D5 městský okruh tunel Březno Nové spojení
pozemní stavby	administrativní budova Nile House bytový komplex Na Cibulce letišťe Ruzyně rekonstrukce areálu Jezuitské koleje v Kutné Hoře rekonstrukce a oprava hotelu Imperial v Praze 1 Národně-technická knihovna Arkády Pankrác Fakultní nemocnice Motol, dětská část

6. Hlavní události let 2003–2008 v ochraně životního prostředí

Vedení společnosti rozhodlo o zavedení environmentálního managementu v rozsahu normy ČSN EN ISO 14 001 na základě výsledku úvodního environmentálního přezkoumání stavu ochrany životního prostředí. Ze zjištění tohoto přezkoumání vzešla environmentální politika společnosti.

Velmi významnou událostí v ochraně životního prostředí bylo vyvinutí a použití technologie vysouvaných tunelů při stavbě trasy IV.C při překročení Vltavy. Díky této novátorské technologii byly minimalizovány nevratné zásahy do břehů a řečiště.

Na podzim roku 2005 představenstvo společnosti odsouhlasilo souhrnnou strategii, ve které byla zahrnuta strategická operace o rozšíření stávajícího systému environmentálního managementu o splnění náležitostí nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č.761/2001 - EMAS.

V témže roce rozhodlo vedení společnosti o přechodu vozového parku na naftové motory s ukončením provozu a následným prodejem nákladních vozidel nesplňujících normy Euro 2 nebo Euro 3. Rok 2005 byl rovněž rokem ukončení provozu zdrojů tepla na tuhá paliva.

Neméně významným rozhodnutím vedení společnosti bylo opuštění rizikového záplavového území na břehu Vltavy a přestěhování výrobních a logistických kapacit včetně provozu nákladní autodopravy, provozované dosud v areálu na Rohanském ostrově, do nového moderního areálu v Horních Počernicích. Ukončení provozu areálu na Rohanském ostrově bylo ke dni 31. 3. 2006.

V roce 2006 byl ve společnosti jmenován odpadový hospodář a byl zpracován Plán odpadového hospodářství do roku 2011 v souladu se zákonem č.185/2001Sb. o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2007 společnost Metrostav prošla recertifikačním procesem a získala certifikát dle normy ČSN EN ISO 14 001 s platností do roku 2010 vydaný společností Bureau Veritas.

V loňském roce bylo provedeno posouzení objektů, stavenišť a stavebních dvorů ve smyslu zákona 56/2006Sb. Posuzovaným lokalitám a objektům byl vystaven protokol o nezařazení do kategorie A a B v intencích zmíněného zákona.

Dalším významným počinem bylo uvedení do provozu čističky důlních vod v Praze Troji, vznikajících při ražbě tunelů vnitřního městského okruhu.

Stavby vyhlášené za ekologické stavby sdružením „Stavíme ekologicky“, Ministerstvem životního prostředí a Svazem podnikatelů ve stavebnictví :

Rok	Stavba
2003	Metro IV C 1 – vysouvané tunely pod Vltavou MERO – rozšíření centrálního tankoviště ropy v Nelahozevsi
2004	Průchod valem Pražského hradu Čistírna odpadních vod Vsetín
2005	Rekonstrukce a dostavba zimního stadionu v Chebu
2006	Administrativní budova Nile House v Praze 8
2007	Provozní centrum EUROTEL Česká zemědělská univerzita
2008	V době schválení tohoto prohlášení nebyly známy výsledky soutěže

7. Integrovaný systém řízení

7.1 Organizace řízení

Podnikatelské subjekty s kapitálovou účastí Metrostav a.s.

Společnost zakládá své nové podnikatelské subjekty nebo vstupuje do stávajících podnikatelských subjektů kapitálovým vstupem. Zájmy společnosti v těchto podnikatelských subjektech jsou uplatňovány prostřednictvím jejich orgánů.

Metrostav je společnost sestávající z centrály a divizí s ekonomickou samostatností bez právní subjektivity.

Hlavní principy organizace řízení společnosti stanoví Organizační řád Metrostav a.s. schvalovaný představenstvem společnosti. Organizační struktura akciové společnosti Metrostav vychází z příslušných ustanovení Obchodního zákoníku, Stanov Metrostav a.s. a z rozhodnutí jejího představenstva.

Řízení společnosti má následující dekompozici:

- orgány společnosti, jimiž jsou valná hromada akcionářů, představenstvo a dozorčí rada
- zaměstnanci společnosti, organizovaní ve třech stupních:
 - I. stupeň řízení – centrála
 - II. stupeň řízení – divize
 - III. stupeň řízení – projekt (stavba), provoz, útvar, příp. středisko

Dle významnosti dopadů činností společnosti do životního prostředí je nejzávažnější III. stupeň řízení – projekt (stavba), provoz.

Projekt

Projekt je organizačně samostatný organizační článek ve III. stupni řízení, který se zřizuje v přímé vazbě na účetně samostatnou stavební zakázku a který realizuje stavební záměr investora podle projektové dokumentace v souladu s ustanoveními smlouvy o dílo, příslušnými právními předpisy a Soustavou organizačně řídicí dokumentace společnosti. Projekt je řízen vedoucím projektu, který je přímo podřízen řediteli divize.

7.2 Systém řízení

Integrovaný systém řízení Metrostavu je popsán v organizačně řídicí dokumentaci společnosti. Je strukturován v souladu s principy norem ISO 9001:2000 a ISO 9004:2000, v jejichž rámci byly definovány hlavní skupiny procesů se svými činnostmi s odpovědnostmi za jejich vstupy a výstupy. Režim organizačně řídicí dokumentace zaručuje plnění požadavků norem ISO 9001 a ISO 14 001 na její řízení a aktuálnost.

Pro zkvalitnění vnitropodnikové komunikace byla organizačně řídicí dokumentace včetně její analytické části vložena do Intranetu společnosti k němuž mají přístup všichni uživatelé počítačové sítě Metrostavu.

7.3 Environmentální systém řízení (EMS)

Nedílnou součástí integrovaného systému řízení je Environmentální systém řízení splňující náležitosti nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č.761/2001 - EMAS.

Úkolem environmentálního systému řízení v Metrostavu je trvale plnit požadavky státní legislativy a státní správy v oblasti životního prostředí s cílem trvalého snižování dopadů podnikatelských aktivit do životního prostředí a tak zlepšovat environmentální profil společnosti. Významnou podporou environmentálního systému řízení je certifikovaný systém v rozsahu požadavků normy ISO 14 001.

Společnost v rámci tohoto systému:

- stanovuje environmentální politiku
- identifikuje environmentální aspekty činností společnosti, výrobků či služeb a určuje, které z nich mohou mít významné dopady do životního prostředí a stanovuje jejich řízení
- sleduje požadavky příslušných zákonů, nařízení a vyhlášek, místních orgánů samosprávy, požadavky objednatelů, příp. zájmových sdružení a skupin

Za funkčnost environmentálního systému řízení včetně jeho neustálého zlepšování odpovídá vedení společnosti.

Jednotlivé odpovědnosti jsou delegovány na nižší stupně řízení.

K zajištění preventivní a kontrolní činnosti v oblasti ochrany životního prostředí na divizích a staveništích jsou řediteli jednotlivých divizí jmenováni ekologové divizí, kteří metodicky podléhají ekologovi společnosti. Správu systému vykonává útvar řízení jakosti.

Pro oblast řízení ochrany životního prostředí jsou ve společnosti závazné interní dokumenty:

Environmentální politika

Příručka EMS

ORŇ o plánování EMS

ORŇ o zajištění ochrany životního prostředí v provozu

ORŇ o auditech manažerských systémů

Pracovní postupy pro auditování systému EMS

Pracovní postup Plán EMS stavby

Výše uvedené organizačně řídicí dokumenty stanovují mimo jiné odpovědnosti za

- stanovování cílů a programů EMS
- vytváření a udržování Registru environmentálních aspektů

- vytváření a udržování Registru právních a jiných požadavků
- vytváření a udržování Registru nebezpečných chemických látek
- stanovování a sledování environmentálního profilu společnosti
- havarijní připravenost
- měření a monitoring
- komunikaci v rámci řízení ochrany životního prostředí
- školení v oblasti ochrany životního prostředí
- řízení jednotlivých složek životního prostředí v provozu
- interní a externí audit systému EMS
- nápravná a preventivní opatření
- přezkoumání účinnosti systému ochrany životního prostředí

Struktura personálních rolí v environmentálním systému řízení

Představitel vedení pro EMS
 Správce EMS
 Ekolog společnosti
 Ekolog centrály, divizní ekolog
 Ekolog stavby
 Metrolog společnosti, divizní metrolog
 Interní auditor EMS

7.3.1 Interní audity environmentálního systému řízení

V rámci integrovaného systému řízení jsou prováděny interní audity environmentálního systému řízení. Jsou prováděny v rozsahu programů vydávaných centrálou, dle plánů tvořených obvykle na divizích kvalifikovanými auditory a schvalovaných generálním ředitelem.

Tyto audity jsou doplňovány průběžnými kontrolami prováděných ekology divizí a každoročními prověrkami dodržování legislativy ochrany životního prostředí na všech stavbách a areálech společnosti.

Útvar řízení jakosti hodnotí plnění programů interních auditů, výsledky interních auditů, dosažení environmentálních cílů a navrhuje vedení společnosti další cíle nebo jiné podněty k celkovému zlepšení environmentálního profilu společnosti

Za nápravu zjištěné neshody je odpovědný vedoucí útvaru, střediska nebo projektu. Zjištěné neshody u subdodavatele v oblasti životního prostředí jsou s odpovědným zástupcem subdodavatele projednány na nejbližším kontrolním dnu nebo na jednání za tím účelem.

Opatření k nápravě se vydávají na základě výsledků analýzy zjištěných příčin vzniku neshod, s cílem je odstranit a zamezit jejich opakování. Příčiny vzniku neshody obvykle stanovuje ekolog s pracovníky auditovaného útvaru, střediska nebo projektu, případně ve spolupráci s odbornými externími subjekty.

Při nápravě neshody vedoucí útvaru s ekologem posoudí naléhavost vydání opatření k nápravě a prevenci a v případě účelnosti vytvoří jeho návrh. Účinnost přijatého opatření vyhodnocuje ekolog s útvarem řízení jakosti a vede o něm záznam.

Kontrolu provedení a účinnost opatření k nápravě u subdodavatele provádí odpovědný zaměstnanec Metrostavu. Účinnost opatření je vyhodnocena na kontrolním dnu se subdodavatelem.

7.3.2 Environmentální aspekty (EA)

Environmentální aspekt je ekologické riziko ohrožující životní prostředí v souvislosti s prováděnou činností, službou nebo užíváním výrobku. Environmentální aspekty jsou ve společnosti členěny na přímé a nepřímé. Metrostav vytvořil centrální registr environmentálních aspektů (REA) pro komplexní stavební výrobu a administrativu, v kterém jsou vyhodnoceny ekologická rizika v normálním i havarijním stavu. Na základě vyhodnocení závažnosti ekologických rizik jsou následně tato rizika řízena na jednotlivých staveništích a stavebních dvorech. Definitivní rozhodnutí o stupni závažnosti a zařazení environmentálních aspektů do centrálního registru provádí útvar řízení jakosti. Aktuální centrální REA je k dispozici na serveru společnosti a je součástí dokumentace EMS.

Přímé environmentální aspekty

Přímé environmentální aspekty Metrostav identifikuje v následujících oblastech:

V areálech společnosti
 Na realizovaných stavbách

Nejvýznamnějším environmentálním aspektem stavební výroby byl vyhodnocen vznik odpadů, zejména odpadu nebezpečného.

Nepřímé environmentální aspekty

Nepřímé environmentální aspekty společnost identifikuje v následujících oblastech:

Nakupované služby

Nakupované materiály

Provoz dokončených staveb

Nepřímé environmentální aspekty vznikající z provozu dokončených staveb, které je možné ovlivnit změnou projektu a technickým řešením stavebního díla, ale pouze se souhlasem objednatele a projektanta stavebního díla. Nepřímé aspekty vznikající při nákupu služeb a materiálů se snaží Metrostav řešit především kvalitním výběrem jednotlivých dodavatelů. K tomuto slouží zpracovaná a udržovaná databáze způsobilých dodavatelů v procesu nakupování. Při uzavírání subdodavatelských smluvních vztahů je oblast životního prostředí řešena ve smlouvě o dílo a všeobecných smluvních podmínkách.

7.3.3 Hodnocení dopadů environmentálních aspektů na životní prostředí

Hodnocení závažnosti dopadů environmentálních aspektů provádí ekolog společnosti s ekology divizí na základě dále uvedených kritérií:

- soulad s platnými limity a závaznými požadavky
- četnost výskytu aspektu
- pravděpodobnost výskytu aspektu
- náklady spojené s uvedeným dopadem
- vliv na image firmy
- náklady spojené se sankčním postihem

7.3.4 Registr právních a jiných požadavků

Základním požadavkem funkce EMS ve společnosti je soulad veškerých činností s platnými právními a jinými požadavky, kterým společnost podléhá v oblasti ochrany životního prostředí. Z toho důvodu Metrostav stanovil a udržuje postupy pro zjišťování, zajištění dostupnosti a pochopení všech relevantních právních a jiných požadavků v oblasti životního prostředí. Pro usnadnění sledování platnosti, aktualizace a vyhodnocování shody prováděných činností s ustanoveními předpisů, jsou tyto předpisy zařazeny do registru právních a jiných požadavků.

Správce centrálního registru právních a jiných požadavků je ekolog společnosti a na jednotlivých stavbách je to určený člen realizačního týmu.

Správce centrálního registru odpovídá za úplnost, aktualizaci registru a vyhodnocování shody prováděných činností s právními a jinými požadavky obsažených v předpisech uvedených v registru.

Centrální registr právních a jiných požadavků je umístěn na intranetu společnosti a je dostupný všem uživatelům počítačové sítě. Předpisy uvedené v centrálním registru jsou ke čtení dostupné na intranetu společnosti, s intervalem aktualizace jednoho měsíce.

7.3.5 Systém péče o životní prostředí na staveništích

Metrostav klade velký důraz na ochranu životního prostředí nejen ve svých stálých areálech, ale zejména na staveništích. Na všech stavbách buduje společnost zařízení staveniště, jehož součástí je i sociální zázemí pro zaměstnance s připojením na vodovodní řad.

Společnost obvykle neprovozuje na stavbách střední ani velké zdroje znečištění ovzduší. Dbá zejména v suchých letních dnech na zmírnění prašnosti skrápěním a jinými vhodnými způsoby o čistotu komunikací.

Pokud je třeba čerpat na stavbách podzemní a povrchové vody, společnost zajišťuje všechna potřebná povolení a dbá na dodržování jejich podmínek.

Odpadní vody se obvykle vypouštějí do kanalizační sítě, a to v závislosti na jejich charakteru a v souladu s vodoprávním rozhodnutím a povolením správce kanalizační sítě. Odpadní voda může být případně odvážena přímo do čistírny odpadních vod.

Pro stavební výrobu má Metrostav zpracovaný centrální registr environmentálních aspektů stavebních prací s vyhodnocenými dopady na životní prostředí dle kritérií uvedených v odstavci 7.3.3. Tento registr umožňuje operativně vyhodnocovat a řídit ekologická rizika prováděných prací na staveništích jak v normálních tak havarijních situacích. Ekologická rizika stavebních prací dané stavby včetně jejich hodnocení a nutného způsobu řízení jsou zaznamenána v interním dokumentu „Plán EMS stavby“. Jsou v něm rovněž uvedeny požadavky souvisejících legislativních předpisů a nařízení orgánů státní, regionální a místní správy. U konkrétních požadavků je stanoven způsob řízení tohoto požadavku, odpovědnost a související termíny s řízením tohoto požadavku.

Identifikované neshody v rámci staveniště vypořádá vedoucí projektu a opatření k nápravě a prevenci je přijato na základě analýzy příčin v rámci staveniště.

Na všech stavbách je zajištěna separace odpadů, dle jejich kategorií. Je průběžně vedena evidence odpadů, ve které jsou specifikovány jednotlivé druhy odpadů a jak se s nimi nakládá. Společnost se snaží o co nejvyšší zhodnocení odpadů a o co nejšetnější jejich odstraňování ze staveb. Společnost důsledně prověřuje všechny odběratele odpadů – oprávněné osoby, zda mají souhlas k převzetí příslušných odpadů. Vedoucí projektu vyžadují řádné nakládání s odpady i od podzhotovitelů firem.

Podzhotovitelé jsou smluvně vázáni k plnění požadavků systému environmentálního řízení, zejména dodržování legislativních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí.

8. Environmentální politika

Environmentální politika vychází ze záměrů vedení a potřeb společnosti. Vedení společnosti nese celkovou odpovědnost za environmentální politiku společnosti. K jejímu naplnění se po každoročním přezkoumání vedení společnosti zavazuje vytvořit potřebné finanční, personální a materiální zdroje .

Vedení společnosti Metrostav a.s. vyhlásilo tuto environmentální politiku

Společnost Metrostav a.s. je univerzální stavební společnost realizující náročná stavební díla. Vedení společnosti Metrostav a.s. si uvědomuje, že veškeré jí prováděné činnosti v místech sídel organizačních jednotek společnosti a na jednotlivých staveništích mohou vést k zásahům do životního prostředí. Pro snížení negativních dopadů aktivit společnosti do životního prostředí, vedení začlenilo ochranu životního prostředí do integrovaného systému řízení jako jeho nedílnou součást.

Na základě tohoto rozhodnutí v souladu s požadavky normy ČSN EN ISO 14 001 se vedení společnosti zavazuje:

- dodržovat platná ustanovení všech právních a jiných požadavků tj. zákonů, vyhlášek a nařízení souvisejících s ochranou životního prostředí apod.
- spolupracovat s příslušnými orgány státní správy a orgány samospráv, zájmovými skupinami v místech působení Metrostavu a.s. s cílem plného respektování státní a regionální environmentální politiky
- realizovat hospodárná a preventivní opatření v oblasti spotřeby energie, vzniku odpadů a to především zvýšením efektivnosti našich výrobně-technologických procesů
- snižovat dopady svých činností a produktů na životní prostředí neustálým zlepšováním používaných technologií
- spolupracovat s obchodními partnery při prosazování zásad trvale udržitelného rozvoje společnosti
- pravidelně prověřovat a zlepšovat systém environmentálního řízení společnosti v souladu s požadavky normy ISO 14001, včetně stanovení a přezkoumání environmentálních cílů a cílových hodnot
- udržovat a zlepšovat systém účelné vnitřní i vnější komunikace pro řešení otázek týkajících se životního prostředí
- vést konstruktivní dialog se svými zaměstnanci jakož i občany a zájmovými skupinami k pochopení přijatých environmentálních cílů a výsledků realizace environmentálních programů
- zavedený systém soustavného vzdělávání zaměstnanců rozšířit o program zaměřený ke zvýšení úrovně péče o životní prostředí

Cíle politiky ochrany životního prostředí

Vedení společnosti v rámci Programů environmentálního managementu stanovuje cíle politiky EMS směřující ke zlepšení environmentálního profilu společnosti.

Program environmentálního managementu je vydáván formou příkazu generálního ředitele Metrostavu. Na základě tohoto příkazu jsou rozpracovány projekty pro realizaci jednotlivých cílů, ve kterých jsou určeny odpovědné osoby, termíny plnění a zdroje potřebné pro dosažení cílů. Výsledné hodnoty jsou pravidelně měřeny a monitorovány.

Kontrolu plnění tohoto příkazu a vývoje environmentálního profilu společnosti provádí útvar řízení jakosti s ekologem společnosti, a na základě zjištěných skutečností předkládá vedení společnosti návrh opatření pro následující období.

Naplňování environmentální politiky a jejích cílů podléhá ročnímu přezkoumání vedením společnosti.

8.1 Stanovené cíle v letech 2004–2008.

Na začátku tohoto období bylo provedeno Úvodní environmentální přezkoumání stavu ochrany životního prostředí a zavedení environmentálního managementu v celé společnosti včetně jeho prokázání certifikací v rozsahu normy ČSN EN ISO 14 001.

K tomuto úkolu vydal generální ředitel environmentální politiku a příkazem program environmentálního managementu s těmito cíli :

- vytvoření registru legislativy Slovenské republiky v oblasti EMS
- integrace EMS a QMS v oblasti technologických předpisů certifikovaných technologií
- provedení energetického auditu
- vytvoření databáze subdodavatelů majících certifikovaný systém EMS a navázat je na systém EMS Metrostav a.s
- začlenění provozů nového areálu v Horních Počernicích do systému EMS
- nastavení jednotných pravidel v nakládání s odpady v rámci Metrostav a.s.
- zavedení třídění odpadu v administrativních centrech Metrostavu a.s.
- zkvalitnění znalostí středního managementu výroby v oblasti ekologie provozu
- snižování vlivu prováděných staveb a výrobních provozů na životní prostředí
- snížení produkce nebezpečného odpadu a čerpání neobnovitelných zdrojů
- snížení zátěže ovzduší
- posouzení dopadů provozu nového areálu společnosti do životního prostředí
- zvýšení produkce recyklátu stavebních odpadů
- plnění plánu odpadového hospodářství
- prevence nebezpečí ohrožení kvality povrchových a spodních vod
- prevence znečištění veřejných komunikací v městské zástavbě v okolí prováděných staveb

Cíle tohoto programu byly naplněny s tím, že areál v Horních Počernicích byl začleněn do systému EMS na počátku roku 2006. Produkce nebezpečného odpadu byla v letech 2005 - 2007 negativně ovlivněna zakázkami spojených s likvidací starých zátěží. Pro snížení znečištění městských komunikací a tím i prašnosti se zpevňují povrchy komunikací na staveništích a instalují myčky nákladních vozidel na výjezdech ze stavenišť při provádění zemních prací.

8.2 Stanovené cíle na rok 2009

- zajistit podíl recyklací stavebních a demoličních odpadů ze 70% objemu vzniklých odpadů jejichž je Metrostav původcem
- zpracovat koncepci možnosti snížení produkce odpadů vznikajících při čištění důlních vod
- realizovat vhodná opatření při provádění povrchové úpravy ocelových konstrukcí ve stavebním dvoře v Horních Počernicích
- posoudit možné přínosy spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou v oblasti ochrana životního prostředí
- provést kontroly staveb v souvislosti:
 - s povolením staveb ke kácení porostů a zeleně
 - s nutností zajištění zkoušek kvality odpadů určených na skládky

9. Sídla společnosti

9.1 Administrativní centra společnosti

sídlo	adresa	provozovaná činnost	majetkový poměr
Centrála	Koželužská 22 46, PSČ 180 00	provoz kanceláří	majetek společnosti
Centrála	Na Žertvách 2196/34, Praha 8, 180 00	provoz kanceláří	pronájem
Divize 1	Radlická 2000/3, Praha 5, PSČ 150 00	provoz kanceláří	pronájem
Oblastní zastoupení pro Plzeňský kraj	Domažlická 172, Plzeň, PSČ 318 00	provoz kanceláří	pronájem
Oblastní zastoupení pro Jihomoravský kraj	Vídeňská 121, Brno, PSČ 619 00	provoz kanceláří	pronájem
Oblastní zastoupení pro Moravskoslezský kraj	Rudná 1117/30a, Ostrava-Vítkovice PSČ 700 30	provoz kanceláří	majetek společnosti
Divize 2	Zenklova 2245, Praha 8, PSČ 180 00	provoz kanceláří	pronájem
Divize 3	Na Maninách 7, Praha 7 PSČ 170 00	provoz kanceláří	pronájem
Oblastní zastoupení pro Zlínský kraj	lektory 5462, Zlín PSČ 760 01	provoz kanceláří	pronájem
Oblastní zastoupení pro Olomoucký kraj	U Místní dráhy 5, Olomouc, PSČ 779 00	provoz kanceláří	pronájem
Divize 4	U lektory 830/2b, Praha 9, PSČ 190 00	provoz kanceláří	majetek společnosti

sídlo	adresa	provozovaná činnost	majetkový poměr
Divize 5	Na Zatlance 1350/13, Praha 5, PSČ 150 00	provoz kanceláří	majetek společnosti
Divize 6	U lektory 830/2b, Praha 9, PSČ 190 00	provoz kanceláří	majetek společnosti
Oblastní zastoupení	Brno, Zábřovice	provoz kanceláří	majetek společnosti
Oblastní zastoupení pro Jihočeský kraj	Kněžská 20, České Budějovice PSČ 370 26	provoz kanceláří	pronájem
Divize 7	Bystrá 2243, Praha 9, PSČ 193 04	provoz kanceláří	majetek společnosti
Divize 8	Prosecká 24, Praha 8, PSČ 180 00	provoz kanceláří	majetek společnosti
	Trmice 515, 534 okr. Ústí/Labem	provoz kanceláří	majetek společnosti
Oblastní zastoupení pro Liberecký kraj	Moskevská 658/41, Liberec 4, PSČ 460 01	provoz kanceláří	pronájem
Oblastní zastoupení pro Ústecký kraj	Mírové náměstí 3097/37, Ústí n. Labem, 400 01	provoz kanceláří	pronájem
Divize 9	Jablonského 2/640, Praha 7, PSČ 170 00	provoz kanceláří	majetek společnosti
Oblastní ředitelství, zastoupení pro Pardubický a Královéhradecký kraj	Masarykovo nám. 1484, Pardubice, PSČ 530 30	provoz kanceláří	majetek společnosti
Oblastní ředitelství pro Karlovarský kraj	Sokolovská 130, Karlovy Vary, PSČ 360 01	provoz kanceláří	pronájem
Divize 10	Mlynské Nivy 68, Bratislava 26,821 05	provoz kanceláří	majetek společnosti
Divize 11	Bystrá 2243, Praha 9, PSČ 193 04	provoz kanceláří	majetek společnosti
Divize 12 – divize development	Zenklova 2245, Praha 8, PSČ 180 00	provoz kanceláří	majetek společnosti
Obchodní a reprezentační centrum	Ovocný trh 12, Praha 1, 110 00	provoz kanceláří	majetek společnosti

Na výše uvedených adresách jsou provozovány malé zdroje znečištění ovzduší za účelem zásobování teplem a teplou vodou, u kterých je pravidelně měřena účinnost spalování a je kontrolován stav spalinových cest.

V budově centrály společnosti je instalován náhradní zdroj elektrické energie (diesel agregát), který je evidovaný a řízený jako střední zdroj znečištění.

V objektech na výše uvedených adresách nejsou užívány nebezpečné chemické látky. V běžném provozu vznikají nebezpečné odpady jen omezeně – použité zářivky, baterie a monočlánky, vyřazená elektrická zařízení. Důsledně je separován papír a plasty.

9.2 Stálá místa podnikání společnosti

stavební dvory	provozovaná činnost	majetkový poměr
Bystrá 2243, Praha 9	výroba ocelových konstrukcí, dřevěných prvků, ocelových armatur, autodoprava, půjčovna a údržba stavební mechanizace, půjčovna bednění	majetek společnosti
Kamýcká, Praha 6	skladovací prostory	majetek společnosti
U trati 40, Praha 9	skladovací a výrobní prostory pro elektroinstalace	majetek společnosti
K rovinám 11, Praha 5	ubytovací služby	majetek společnosti

Společnost odebírá vodu na všech objektech stavebních dvorů z veřejné vodovodní sítě a vypouští odpadní vody do veřejné kanalizační sítě. V těchto objektech není nakládáno se závadnými látkami vodám ve větším množství. Přesto byl pro areál Horní Počernice zpracováván a schválen „Havarijní plán pro případ úniku látek závadných vodám“.

Nebezpečné chemické látky a přípravky jsou používány ojediněle. Za dodržení všech opatření potřebných k ochraně životního prostředí a bezpečnosti a zdraví pracovníků jsou odpovědní příslušní vedoucí zaměstnanci provozů umístěných ve stavebních dvorech.

Ve stavebních dvorech na výše uvedených adresách vznikají v běžném provozu především odpady, které nejsou klasifikovány jako nebezpečné, z nichž se důsledně separuje papír a plasty.

Nebezpečné odpady vznikají jen omezeně – použité zářivky, baterie a monočlánky, vyřazená elektrická zařízení, použité oleje. V roce 2005 byl zaveden systém vratného elektroodpadu.

V areálu Rohanského ostrova byl evidován velký zdroj znečištění ovzduší – zdroj tepla pro dislokované výrobní provozy. Provoz tohoto zdroje byl ukončen 31.3.2006.

10. Environmentální profil společnosti

Souhrn všech vlivů na životní prostředí, plynoucí z podnikatelské činnosti společnosti, je nazýván environmentálním profilem společnosti. Vlivy na životní prostředí, se v tomto smyslu netýkají pouze znečišťování, ale i spotřeby zdrojů – materiálů a energií. Environmentální profil je vyhodnocován dle schváleného kritéria. V roce 2008 byly Metrostavu uděleny tři malé postihy za málo významné nesoulady s legislativou.

10.1 Energie

Součástí deklarované environmentální politiky Metrostavu jsou i cíle, a tedy i závazky týkající se šetrného využívání veškerých přírodních zdrojů.

Společnost plánuje, monitoruje a vyhodnocuje v pravidelných časových intervalech spotřeby energií, a to jak elektrické energie, tak dodávaného plynu, tepla, pohonných hmot atd. Cílem těchto soustavných procesů je vynakládání nezbytně nutných energetických a surovinových zdrojů vzhledem k obratu společnosti a stávajícímu výrobnímu programu.

10.1.1 Elektrická energie

Metrostav plánuje a monitoruje spotřeby elektrické energie ve všech administrativních prostorách, výrobních areálech a zařízeních stavenišť.

V Metrostavu je zřízena funkce energetika společnosti, který je odpovědný za energetickou koncepci rozvoje společnosti v oblasti spotřeby elektrické energie. Cílem této koncepce je minimalizace nárůstů spotřeby elektrické energie. Odpovědnost za hospodárné využívání odebrané elektrické energie na realizovaných stavebních projektech mají příslušní vedoucí zaměstnanci.

10.1.2 Spotřeba plynu

Zemní plyn je neobnovitelným přírodním zdrojem, ale energie získaná z této suroviny je celkově šetrná k životnímu prostředí s výjimkou emisí skleníkových plynů. Zemní plyn slouží jako topné médium při získávání tepla pro vytápění administrativních a stálých výrobních prostor.

10.1.3 Spotřeba vody

Metrostav a.s. v oblasti nakládání s vodami sleduje a vyhodnocuje odběry pitných vod v návaznosti na produkci odpadních vod s cílem dodržování veškerých platných právních ustanovení v oblasti nakládání s vodami. Pečlivě sledujeme množství nakupovaných pitných vod, produkováných vod a bilancujeme celkové množství srážkových vod.

10.1.4 Spotřeba pohonných hmot

Skutečnost, že ropa je neobnovitelnou přírodní surovinou je známá všem našim zaměstnancům, stejně jako logický důsledek vzniku následné emise skleníkových plynů při užívání paliv na bázi ropy. Proto se sledování a prognózování vývoje spotřeby pohonných hmot stalo běžnou součástí ekonomického života společnosti. Reálná spotřeba pohonných hmot je určena skladbou výrobního programu, přepravními vzdálenostmi a výškovými rozdíly terénu pro přepravu na stavenišťích. Pro snížení náročnosti výrobních procesů na množství pohonných hmot byl optimalizován vozový park ve prospěch velkoobjemových nákladních automobilů.

Výrazným omlazením vozového parku bylo rovněž sníženo množství úkapů do horninového prostředí. Pravděpodobnost úniku ropných látek ze stavebních mechanismů je snižována pravidelnými prohlídkami dle doporučení výrobce.

10.2 Odpadové hospodářství a obaly

Odborně je nakládání s odpady zajišťováno jmenovaným odpadovým hospodářem společnosti. Environmentální cíle v oblasti odpadového hospodářství stanovuje dokument Plán odpadového hospodářství společnosti.

Nakládání s odpady je nejvýznamnějším environmentálním aspektem systému ochrany životního prostředí v Metrostavu. Současně jde o finančně nejnákladnější činnost v systému aktivní a pasivní ochrany životního prostředí v souladu s požadavky právních předpisů ČR.

Proto, v souladu s naší environmentální politikou a dle ustanovení platného zákona o odpadech, je naší snahou minimalizovat množství vznikajících odpadů a v případě jejich vzniku plnit požadavek na jejich zejména materiálové a energetické využití.

Právní požadavky, jako je evidence odpadů, označování odpadů, požadavky na shromažďování a shromažďovací prostředky a nutnost předávat odpady k odstranění a využití pouze oprávněným osobám se pro Metrostav a.s. staly již samozřejmostí v době vzniku těchto požadavků. Pro zefektivnění odpadového hospodářství Metrostav a.s. získal souhlasy k nakládání s odpady a činnosti v oblasti nakládání s odpady byly ve značné míře soustředěny do divize 7. Je nutné si uvědomit, že ačkoli množství produkovaných odpadů se v Metrostavu a.s. pohybuje ve statisících tun ročně, mají největší zastoupení odpady pocházející z realizace staveb našich objednatelů.

Je nutné vysvětlit, že při odstraňování starých staveb vzniká velké množství stavebních odpadů z kategorie ostatní, ale i nebezpečný. Velké množství odpadů rovněž vzniká při ražbě podzemních děl. Společnost proto usiluje o takové nakládání s vytěženými zeminami a hlušinami, aby nezaniklo jejich původní účelové využití, nestávaly se odpadem, ale mohly být použity pro zemědělský půdní fond a k terénním úpravám a rekultivacím.

Prudký nárůst množství nebezpečného odpadu v letech 2005 až 2007 je způsoben skladbou výrobního programu ve kterém jsou zakázky spojené s likvidací nebezpečných odpadů.

Důkazem, podporující snahu o materiálové zhodnocení odpadů ze stavebních činností, jsou celkové produkce recyklátů na bázi cihel, betonu.

10.3 Ochrana ovzduší

Na základě provedené kategorizaci zdrojů znečišťování ovzduší v souladu se zákonem o ovzduší eviduje společnost Metrostav a.s. stacionární zdroje znečišťování ovzduší a mobilní zdroje znečišťování ovzduší. V Metrostavu a.s. byl evidován jeden velký zdroj znečištění provozovaný do 31. 3. 2006 a v loňském roce byly dále evidovány tři střední a dvacet jedna malých zdrojů znečištění. Kvalita vypouštěných emisí je monitorována.

10.4 Vodní hospodářství

Metrostav usiluje o šetrné nakládání s pitnou vodou. Plánování stavebních prací s ohledem na environmentální aspekty zahrnuje i procesy nakládání s vodami včetně bilancování jejich množství, odhadu vzniku odpadních vod a aktivních opatření na případné havárie látek závadných vodám.

Metrostav plánuje a provádí preventivní opatření pro případy náhodných mimořádných úniků závadných látek do jednotlivých složek životního prostředí. Jedním z našich prvořadých cílů je ochrana povrchových i podzemních vod včetně horninového prostředí před nepříznivými účinky látek závadných vodám .

10.5 Chemické látky

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky je ve společnosti Metrostav realizováno výhradně ve smyslu zákonných ustanovení. Zaměstnanci jsou pravidelně seznamováni s platnými právními požadavky a technickými opatřeními včetně pravidel pro bezpečné nakládání s chemickými látkami a přípravky. Registry nebezpečných chemických látek jsou vedeny po jednotlivých divizích a za centrálu. Tyto látky se vyskytují v množství do 2% zákonných limitů. V této oblasti nebyla zaznamenána žádná ekologická havárie a jednání společnosti bylo v souladu s požadavky úřadů veřejné správy.

10.6 Ostatní vlivy na životní prostředí

10.6.1 Hluk a vibrace

Realizace každé stavby s sebou přináší zatížení okolí emisemi hluku a vibracemi. Z hlediska rozložení hlukové zátěže na okolní prostředí a emisí hluku za hranici staveniště, se Metrostav snaží o plošné snižování celkové hladiny akustického tlaku z realizovaných staveb. V rámci prevence směřují investice do takových stavebních strojů a mechanismů, které mají svým konstrukčním řešením a technickým provedením minimální hlukové emise. Současně s vysokým technologickým standardem věnujeme přímo na staveništi pozornost organizačním a technickým opatřením, jako jsou protihlukové stěny a organizace prováděných prací v čase, v kterém je okolí nejméně obtěžováno. Vyžaduje-li to exponovaná lokalita staveniště, provádí se hluková studie.

Metrostav sleduje možnost dalších negativních vlivů na životní prostředí jako důsledku svých podnikatelských aktivit. Takové vlivy mohou být např. zápach, prašnost, vypouštění odpadního tepla nebo vizuální vjemy jako je kácení a poškozování stromů, křovin a ostatních složek citlivých ekosystémů. Proto společnost bude plánovat, vyhodnocovat i nevýznamné aspekty těchto činností. Snahou společnosti je realizace staveb, jejichž negativní vliv na životní prostředí je v průběhu realizace i po skončení stavby minimální. Citlivé zasazení stavby do krajiny s dominující pohodou pro člověka obklopeného zelení je pro nás novým úkolem a znakem nejvyšší kvality pro naše objednatele.

Zpracoval:

dne 3. 3. 2009

Ing. Jaroslav Nozar, vedoucí ÚŘJ

Schválil:

dne 10. 3. 2009

Ing. Pavel Pilát, generální ředitel

Akreditovaný environmentální ověřovatel STAVCERT Praha, spol. s r. o.
Akreditační číslo cz-v-5004.

Přímé environmentální aspekty staveb

výrobní činnost	aspekt	podmínky	dopad	monitorování	hodnocení	významnost
ostatní konstrukce a práce, bourání	vznik odpadů kategorie „N“ (znečištěná stavební odpady, zbytky chemických látek; absorpční činnidla, čisticí tkaniny, znečištěné obaly, apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	61	velmi významný
zemní práce	vznik odpadů kategorie „N“ (znečištěná zemina)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	58	středně významný
doprava a mechanizace	vznik odpadů kategorie „N“ (sorbent, znečištěná tkanina apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	58	středně významný
kancelářská činnost	vznik odpadů kategorie „N“ (související s údržbou administrativních prostor např. zářivky)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	58	středně významný
ostatní konstrukce a práce, bourání	únik CHLP (jejich vyjití či únik mimo určené místo)	havarijní	do vod a půdy	vizuálně	56	středně významný
ražené konstrukce	únik CHLP (jejich vyjití či únik mimo určené místo)	havarijní	do vod a půdy	vizuálně	56	středně významný
ražené konstrukce	vznik odpadů kategorie „N“ (znečištěná stavební odpady, zbytky chemických látek; absorpční činnidla, čisticí tkaniny, znečištěná zemina, apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	56	středně významný
ražené konstrukce	produkce čerpaných vod (podzemních či povrchových)	normální	do vod a půdy	při vlastním čerpání – množství odčerpané vody v m ³	56	středně významný
základy	vznik odpadů kategorie „O“ (zemina, hlšina, zbytky ztuhlého betonu, dřevo a pod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	54	středně významný
svíslé a kompletní konstrukce, vodorovné konstrukce	vznik odpadů kategorie „O“ (beton, cihly, stavební odpad neznečištěný, dřevo, plasty a pod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	54	středně významný
úpravy povrchů, podlahy a osazení výplň otvorů	vznik odpadů kategorie „O“ (beton, dřevo, plasty, papír apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	54	středně významný
ostatní konstrukce a práce, bourání	vznik odpadů kategorie „O“ (beton, dřevo, plasty, papír apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	54	středně významný
nátěry, malby a tapetování	vznik odpadů kategorie „N“ (zbytky chemických látek; absorpční činnidla, čisticí tkaniny, znečištěné obaly, apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	54	středně významný

doprava a mechanizace	únik PHM a provozních náplní	havarijní	do vod a púdy	vizuálně	53	středně významný
doprava a mechanizace	úniky provozních náplní v rámci čištění vozidel	havarijní	do vod a púdy	vizuálně	53	středně významný
HSV,PSV,monitáže,doprava a mechanizace	útkapy PHM	havarijní	do vod a púdy	vizuálně	53	středně významný
základy	vznik odpadů kategorie „N“ (znečištěná zemina, zbytky dřeva znečištěné)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	51	středně významný
svislé a kompletní konstrukce, vodorovné konstrukce	vznik odpadů kategorie „N“ (zbytky barev a olejů; absorpční činidla, čisticí tkaniny a filtry znečištěné; stavební odpad znečištěný apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	51	středně významný
komunikace	vznik odpadů kategorie „N“ (znečištěná zemina, zbytky chemických látek; absorpční činidla, čisticí tkaniny a filtry znečištěné; apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	51	středně významný
komunikace	emise těkavých organických látek (TOL) – výpary	normální	do ovzduší	výpočet množství nátěrových hmot před realizací, sledování spotřebovaných barev	51	středně významný

Meze hodnocení významnosti environmentálních aspektů: do 33 bodů nevýznamný, do 58 bodů středně významný, od 59 bodů velmi významný

Přímé environmentální aspekty stavebních dvorů

výrobní činnost	aspekt	podmínky	dopad	monitorování	hodnocení	významnost
vlastní provozy	vznik odpadů kategorie „O“ (papír, dřevo, plasty, šrot a pod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	54	středně významný
vlastní provozy	únik PHM	havarijní	do vod a půdy	vizuálně	53	středně významný
vlastní provozy	vznik odpadů kategorie „N“ (zbytky barev a olejů; absorpční činidla, čisticí tkaniny a filtry znečištěné apod.)	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	51	středně významný
vlastní provozy	emise do ovzduší	normální	do ovzduší a pracovního prostředí	měření	49	středně významný
vlastní provozy	úniky PHM a provozních náplní v rámci údržby vozidel	havarijní	do vod a půdy	vizuálně	46	středně významný
vlastní provozy	produkce odpadních vod	normální	zatížení ŽP související s produkcí odpadů	průběžně, roční hlášení	44	středně významný
vlastní provozy	emise těkavých organických látek, pachové látky	normální	do ovzduší	měření emise	39	středně významný
vlastní provozy	emise těkavých organických látek (TOL) – výparů	normální	do ovzduší	výpočet množství natěrových hmot před realizací, sledování spotřebovaných barev	39	středně významný
vlastní provozy	úniky PHM a provozních náplní vozidel	normální	do vod a půdy	vizuálně	32	nevýznamný
vlastní provozy	produkce odpadních vod	havarijní	do vod a půdy	vizuálně	32	nevýznamný
vlastní provozy	spotřeba elektrické energie	normální	vyčerpávání neobnovitelných zdrojů	provádí se v rámci celé stavby	32	nevýznamný
vlastní provozy	úniky PHM	normální	do vod a půdy	vizuálně	29	nevýznamný
vlastní provozy	spotřeba (pitné) vody	normální	vyčerpávání neobnovitelných zdrojů	vodoměrem na základě smlouvy	29	nevýznamný

Meze hodnocení významnosti environmentálních aspektů: do 33 bodů nevýznamný, do 58 bodů středně významný, od 59 bodů velmi významný

Nepřímé environmentální aspekty

činnosti	environmentální aspekty	významnost
umístění staveb	migrační koridory vlastní umístění ve vztahu k okolí	nevýznamný nevýznamný
údržba budov	vznik odpadů spotřeba nebezpečných chemických látek a přípravků	nevýznamný nevýznamný
provoz automobilů a stavebních strojů	emise spalin a prachu emise hluku únik ropných látek (při havarijním stavu) vznik OO (stavební suť, beton, cihly, dřevo, železo,..) vznik NO (uhelný dehet, obaly se zbytky nebezpečných látek, použití sorbenty) emise hluku emise prachu a spalin	nevýznamný středně významný středně významný středně významný významný nevýznamný středně významný

Environmentální profil společnosti – grafy

Obrat ze stavební výroby [v mld. Kč]

2003		13,16
2004		18,40
2005		20,07
2006		22,10
2007		21,16
2008		22,10

Obrat ze stavební výroby se stabilizoval na 22 mld. korun.

Počet zaměstnanců

2003	THZ		1 533
	D		1 595
2004	THZ		1 663
	D		1 466
2005	THZ		1 845
	D		1 480
2006	THZ		2 068
	D		1 447
2007	THZ		2 234
	D		1 400
2008	THZ		2 272
	D		1 248

Počet zaměstnanců se v roce 2008 se oproti předchozím letům snížil. V dělnických profesích byl pokles více než o 10 %.

Spotřeba elektrické energie [v kWh]

2003		27 712 254
2004		24 757 306
2005		26 772 938
2006		25 187 282
2007		20 856 307
2008		16 822 831

Spotřeba elektrické energie je ovlivňována kumulací prací ve výrobním programu, při kterých je spotřebovávána elektrická energie. V roce 2007 a 2008 se kromě energeticky méně náročného výrobního programu příznivě projevil klimatické podmínky.

Spotřeba zemního plynu [v m³]

2003		3 285 697
2004		2 148 139
2005		3 063 032
2006		2 017 531
2007		742 658
2008		695 554

Spotřeba zemního plynu je ovlivněna nutností vytápění výrobních a administrativních prostor Metrostavu a též dokončených objektů do předání objednateli. Kromě příznivých klimatických podmínek v zimě a na let 2007 a 2008 se pozitivně projeví termíny předání dokončených objektů.

Spotřeba nafty a benzínu [v l]

2003	N		2 899 000
	B		292 932
2004	N		4 967 000
	B		318 810
2005	N		5 726 000
	B		243 404
2006	N		3 394 402
	B		289 901
2007	N		3 162 600
	B		224 841
2008	N		4 054 680
	B		225 289

Spotřebu nafty ovlivňuje zejména objem zemních prací a ražeb ve výrobním programu, včetně přepravních vzdáleností a výškových rozdílů terénu na staveništích. V roce 2008 se projevovala ražba podzemních děl, zejména na vnitřním pražském okruhu. Spotřeba benzínu je ovlivňována zejména náročností koordinace řízení výrobního programu a rozvoje společnosti na území České a Slovenské republiky.

Spotřeba vody [v m³]

2003		163 759
2004		267 206
2005		206 763
2006		102 814
2007		112 476
2008		121 443

Spotřeba vody v roce 2004 a 2005 byla ovlivněna spotřebou při aplikaci stříkaného betonu při realizaci podzemních děl. Spotřeba vody v roce 2006 byla ovlivněna ukončením provozu v zastaralých výrobních provozech na Rohanském ostrově a skladbou výrobního programu, který byl méně náročný na spotřebu vody. V roce 2007 bylo užito 135 tisíc kubiků vody pro hydrozkoušky ropných nádrží na tankovišti Mero. Voda byla odebrána z řeky a po ukončení zkoušek opět do řeky vrácena.

Produkce nebezpečných odpadů [v t]

2003	53,900
2004	1 426,610
2005	30 749,680
2006	32 835,749
2007	19 724,964
2008	124,526

Nárůst produkce nebezpečného odpadu v letech 2005–2007 byl způsoben dvěma zakázkami spojených s likvidací staré ekologické zátěže a zakázkou na likvidaci průsakové vody ze skládky v severních Čechách. V roce 2008 nebyly již ve výrobním programu zakázky spojené s odstraňováním ekologických zátěží.

Produkce ostatních odpadů [v t]

2003	579 148,400
2004	487 746,290
2005	775 389,920
2006	445 260,805
2007	357 625,626
2008	921 888,255

Produkce ostatních odpadů byla přímo závislá na rozsahu ražeb podzemních děl ve výrobním programu. Roce 2008 se naplno projevil rážby na pražském vnitřním okruhu.

Produkce ostatních odpadů dle katalogových čísel [v t]

2003	170101	25 188,50
	170102	19 390,46
	170302	8 643,28
	170504	372 720,40
	170107	18 713,73
	200301	982,58
	200399	4 977,05
2004	170101	19 470,75
	170102	2 983,07
	170302	4 497,42
	170504	330 543,40
	170107	39 792,07
	200301	1 685,15
	200399	3 650,62

2005	170101	17 082,34
	170102	9 930,52
	170302	3 991,20
	170504	438 494,94
	170107	25 054,52
	200301	73 769,73
	200399	38 531,26

2006	170101	859,50
	170102	9 522,83
	170302	3 903,75
	170504	366 762,24
	170107	8 141,04
	200301	1 650,00
	200399	3 074,00

2007	170101	6 666,00
	170102	4 375,00
	170302	3 998,00
	170504	208 164,00
	170107	6 566,00
	200301	836,00
	200399	4 016,00

2008	170101	3 782,00
	170102	4 504,00
	170302	1 695,00
	170504	208 361,00
	170107	7 609,00
	200301	9 260,00
	200399	1 350,00

Největší objem odpadů v uváděných letech tvořila vytěžená hornina.

Recyklované odpady [v t]

2003	17 565
2004	18 550
2005	22 110
2006	25 605
2007	17 522
2008	10 110

V roce 2007 a 2008 vzniklo méně odpadu vhodného k recyklaci a klesající poptávka po recyklátech. V roce 2008 byly zpětně využity sta tisíce tun hornin katalogových čísel 170504 a 170506.

Recyklovaný odpad dle katalogových čísel [v t]

2003	170101		0
	170102		4 602
	170107		6 955
	170302		6 008
	170504		0
2004	170101		4 520
	170102		0
	170107		3 497
	170302		964
	170504		9 569
2005	170101		9 108
	170102		10 163
	170107		0
	170302		245
	170504		2 594
2006	170101		6 951
	170102		9 841
	170107		5 100
	170302		3 713
	170504		0
2007	170101		6 746
	170102		4 916
	170107		5 100
	170302		759
	170504		0
2008	170101		1 885
	170102		1 532
	170107		6 342
	170302		351
	170504		0

Ověření environmentálního prohlášení

STAVCERT STAVCERT STAVCERT

Praha spol. s r.o.
U Výstaviště 3 – Praha 7

 OVĚŘOVATEL PRO OBLAST ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (program EMAS)
Akreditovaný Českým institutem pro akreditaci, o.p.s.
pod číslem CZ-V-5004

vydává

OVĚŘENÍ
environmentálního prohlášení

podle
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001
program EMAS

pro

Metrostav a.s.
Koželužská 2246, 180 00 Praha 8
IČ: 00014915

Organizace prokázala, že systém environmentálního managementu, environmentální politika, cíle, programy a audity environmentálního managementu včetně spolehlivosti, důvěryhodnosti a správnosti dat a informací uvedených v environmentálním prohlášení ze dne 10.3.2009 odpovídá požadavkům Nařízení

Příští environmentální prohlášení k životnímu prostředí bude zpracováno v březnu 2012, a každoročně bude prováděna aktualizace

Ověření č.: EMAS-015/2009

V Praze, dne 22.4.2009

Ing. Václav Gorgol, CSc.
ředitel

STAVCERT